Nagy Pál: Irodalmi krónika

(...)
Magyarországon kívül dolgozik az avantgarde két jótollú, fiatal kritikusa, a jugoszláviai Sebők Zoltán (írásait rendszeresen közöljük a Magyar Műhelyben) s a romániai Borcsa János. Borcsa kötete* a meglepetés erejével hat. Modern irodalomszemlélete, megalapozott elméleti tudása, s az a magatartás, hogy nem húzódik az állásfoglalástól, könyvét az átlagos kritikai irodalom fölé emelik. Rokonszenve a világ négy táján alkotó modern írásművészeké: Méliusz Józsefé, Cselényi Lászlóé, Cselényi Béláé, Tolnai Ottóé. Idézzük könyvének egyik legfontosabb megállapítását: „'Mitizált kényszerűségeink' (Cs. Gyímesi Éva) nem mentenek fel az egyetemes emberi értékalkotás alól. Ez érvényes a költészetre is. Hazai költészetünkre még inkább. Megmaradásunk egyetlen igazi esélye: ha az értékek egyetemes rendszerében helyet követel magának, hiszen tudjuk: bármely irodalmat csakis a saját irodalmi-művészi értéke tarthat fönn."
Borcsa nehéz körülmények között vált művelt, felkészült kritikussá. Sebők teoretikus hajlamú esszéíró; kedvezőbb körülményeinek köszönhető szélesebb látókörébe például szerb környezetének művészete vagy egyes, a világban bárhol alkotó művészek is beleférnek.
Művészetközpontúságuk rokonítja őket: szerencsés író-nemzedékek, művészcsoportok azok, amelyeket néhány – az alkotókkal egyenértékű – kritikus, teoretikus is elkísér kalandos útjukon!
(...)

* Borcsa János: *Megtartó formák.* Kísérletek. Bukarest, Kriterion Könyvkiadó, 1984.

Magyar Műhely (Párizs), 1985. július 15.